

ROMANIA LITERARA.

№ 5.

1855.

30 Ianuarie, 1855.

БАРБАЦІ ІNSEMNAЦІ

A

БІСЕРІЧЕЇ РОМЪНИЛОР.

Iakov Stamati

Mitropolit Moldovei.

(спрмаре*).

ЇАКОВ авънд одаѣ ѡдъ мѣнъ тоѡгъ Архі-
пѣstopesk a Молдовеї, ѡмї адъсе аминте къ
ел дин конїлѣріе фъсесе депрїнс а мѣна тѣрме
каре, де шї маї пѣуїн къвїнтѣоаре, ѡнсъ не-
грешїт къ ера къ мѣл маї ѡшоаре де по-
вѣдїт де кът корънїа шї ѡдѣрѣтнїка тѣрмѣ
оменеаскъ че і се ѡкрѣдїнѣсе сїре а о дѣ-
че пе калеа мїнтѣреї. Ла мареа са кїе-
маре ел се дедъ дар къ toate пѣтерїле сѣф-
летълѣ сеѣ, мїтїнд де маї ѡнаїте къ ѡ ача-
стѣ мѣнкъ де тоатъ зїоа, ѡн лѣнтеле че тре-
вѣѡ се аїѣ къ domnїї стрїнї шї къ воїерїї
пѣмїntenї, ел нѣ пѣтеа де кът амї перде вїеада.

Негрешїт къ нѣмаї мїтрополїтѣлѣ Їаков кон-
тїмпѣранїї сеї, саѣ постепїтатеа, н'аѣ фост ѡн
дрїт де аї ѡмїста къ ел с'аѣ фолосїт де дїр-

nitatea de cap bisericiei Moldovei, pentrѣ amї
їndestѣла patїmїle animale, ш'а ретѣнѣ сѣрд
шї трѣндав ла грелеле ѡдаторїрї ла каре по-
стѣл ачест ѡнаїт ѡн кїема.

Негрешїт, нѣ Mitropolitѣлѣ Iakov с'аѣ пѣстѣ
апїка къвїнтеле пре каре Принѣл Antiox Kan-
tїmїр ле адреса епископїлор тїмпѣлї сеї:

Де вреї сѣ фїї епископ, къ-о мантие варгѣтъ
Їнѣшѣрѣїї трѣфіа; дїї пѣне-ѣн ланѣ де аср,
Сѣѣ мїтѣр асрїтѣ аскѣндеїї капѣл сек,
Шї сѣѣ о барѣ лѣнгъ stomachѣл дѣмѣїѣат.
Diakonѣл сеїї мearгѣ къ кърѣа дѣнаїте;
Те'ntїnde 'нтр'о каретѣ, шї tot вларос.ловеште
Їн дреанта шї дн стїнга, кънд ешїї пїн де венїн.
Din aste теї кѣноаште къ ешїї Архїпѣstop,
Шї тоїї къ ѡмїлїнѣ цї-ор зїче преасѣнѣїте!

Чѣ есѣ дин мїтїнѣѣ, шї че фолос адѣче
Бїсерїчеї? Ачѣїа карїї sermonѣрї факѣ,
А сѣнтелор лѣкѣше авереа нѣ спорескъ;
Кѣнд нѣмаї дин венїтѣрї мѣрїреа лор се vede.
Ла пої н'аѣ сосїт времеа дн каре 'нѣеленѣїснеа
Presїdїїа дн toate, днкънѣнѣнд мїїнѣа
Шї мерїтѣл орї кърѣї; кънд тоїї се сїрѣїа
Кѣтрѣ дѣнаїтаре прїн мїїлѣчїреа еї.
Denapte сѣнтем ѣнкѣ де веакѣл чел де аср.
Трѣфіеа, лѣнеа, ванїї ourpesкъ днѣеленѣїснеа,
Шїї ѡноранѣа цїне а 'нвѣдѣтѣреї лок!
Еа 'н хѣїне асрїте, сѣѣ мїтѣр се фѣлеме. etc *)

*) Bezї Satїrїle Принѣлѣ Antiox Kantemїr, традсе де
Donїї мї К. Негрѣдїї. Їамїї 1844. Satїра кътрѣ
mїnteа са.

Іаков Мітрополітѣя лѣкра віеа Домнѣ-лѣї кѣ хърнічїе шї кѣ кѣноштинѣ. Шї ка мем-брѣ а mareї famılıї omeneshті, шї ка преот а лѣї Христос, шї ка барбат де Stat а Мол-довеї, ел аѣ віне-меритат шї кѣтрѣ оменїре, шї кѣтрѣ бісерїкѣ, шї кѣтрѣ patrie.

Înainte însѣ de а въ sune че аѣ съвіршїт їн віеага са вѣрватѣя де stat, лѣсагїмѣ се въ sune че аѣ фѣкѣт ошѣя шї преотѣя. Întѣ descrierea фантелор sale фїлантропїче шї крештинешті, воїѣ întrebăнда кіар espresїіле kontimпѣра-пѣлї, амїкѣлї шї медїкѣлї сеѣ, докторѣя Andreas Волф, каре не-аѣ пѣстрат скїцеле челе маї interesante дїн віеага са. *

„Обїчеїя Молдовенѣск її ера кѣноскѣт, кѣ „Domnѣя Стѣпѣнїтор, пѣрѣра дѣпѣ моартеа „хнї Мітрополїт шї ачелорлалдї Episcopї, се „прївіа ка веселѣя лор моншенїтор; де ачееа „ел нѣ дїнеа нїчї де кѣм ка сѣ адѣне марї а- „вѣдїї дїн їнсемпѣтоареле sale venїтѣрї анѣале; „чї, дїн протївѣ, авеа чеа маї mare мѣлѣемїре, „pretăndене нѣмаї знде шїтеа шї пѣтеа де а „respăndї віне-фачерї. Маї мѣлте sѣте де вѣ- „дѣве шї де орфанї, дѣрнїчїа са ї-аѣ смѣлїт пе- „їреї де фоаме. Ла кѣте фете де боїерї сѣ- „раче, дар вітѣоасе, ле-аѣ dat ел zestpe де ла „10 пѣлѣ ла 20 пѣцїї де банї, шї каре, фѣ- „рѣ ачест аїстор, ар фї рemas немѣрїтате! Орї „знде ел їнтѣлнїа зп nenorocїт, аїсторѣя сеѣ „нѣї lїnsїа! Пре кѣдї флѣмїнзї н'аѣ хърнїт ел? „пре кѣдї голї н'аѣ їмѣрѣкат?.. Шї toate ачесте ел „ле фѣчеа їн таїнѣ, фѣрѣ вѣет, фѣрѣ амї да „аерѣя знѣї фѣкѣтор де віне, саѣ а аштенѣа „рекѣноштинѣга їндаторїдїлор. Дїн ачесте пѣ- „мероасе dovezї а ѣенерозїтѣдїї sale, се поате „лесне їнѣелеце кѣ венїтѣрїле sale ера маї „мѣлѣ де кѣтї стрїмторїте. Дар чеа маї їналѣ „пѣлѣчере а лѣї Іаков ера оdatѣ pentрѣ tot

„de-a-șna de а фаче віне; шї їн кіпѣл кѣ мѣла „stїнгѣ сѣ нѣ шїте чеї фѣче а мѣла дреап- „тѣ. Пре лѣнгѣ ачесте, ел întrebăнда шї „marї sșme їн рѣдїкареа де бісерїчешті zїdїрї. „Аша ел, прїн рекѣноштинѣга, аѣ фѣкѣт зп рїнд „de кілїї фѣрмоасе шї sdравене їн мѣнѣстїреа „Неамѣл, знде ел петрекѣсе одїнїоарѣ ка „кѣлѣгѣр. Asemїне шї Мітрополїа, каре ла „анѣя 1797, сѣбѣ Domnѣя Aleksandrѣ Kalїмах, „прїн зп фок грозав се префѣкѣсе їн ченѣше, „аѣ фѣкѣт'о дїн ноѣ, їнсѣ кѣ мѣлѣ маї фѣрмоа- „сѣ. Тїпографїа Мітрополїеї, sїнгѣра дїн деа- „рѣ, аѣ реorganizat'о, їмбогѣдїнд'о кѣ ноѣе „фелїхрї де лїтере. Sпре а депѣрта віїтоареле „прїмеїдїї де фок, саѣ чел пѣдїн але фаче маї „пѣдїн кѣмплїте, ел аѣ нѣс де аѣ dat jos дѣ- „генїле Мітрополїеї че ера де лемн, шї ле-аѣ „zїdїт ла лок їн неатрѣ, їнтѣрїндѣле кѣ болдї „sdравене. Întѣ ачесте дѣгенї аѣ ашезат ш'о „ноѣѣ спїдерїе, каре пѣлѣ атѣнчеа їн локѣя а- „чела нѣ фѣсесе. Немѣлѣемїт кѣ атѣте, ел „маї адѣоцї кѣ мѣлте одѣї шї Скоала пѣзлїкѣ „каре ера лѣнгѣ каса лѣї Паладї* О бісерїкѣ „де лемн дїн Іашї каре кѣдеа де пѣтрѣдѣ че „ера, шї каре се нѣмїа їн де обшїте Бісерї- „ка калїчїлор, аѣ rezїdїт'о їн неатрѣ кѣ кел- „тѣеала са ла анѣя 1799, нѣмїндѣсе ачeastа де атѣнче Бісерїка Мітрополїтѣя лѣї.**

„Ачесте dovezї пѣдеїдѣсеск кѣ вор аїснїце „спре а асїгѣра ачестїї вѣреднїк вѣрват зп де- „плїн дрїт ла нѣмїреа де фїлантроп шї де „ѣенерал фѣкѣтор де віне, пѣлѣ їн тїмѣрїле „челе маї тѣрзїе, etc.“

Пре лѣнгѣ ачесте фанте чїтате де Волф, їнсемпѣм шї ателе, шї маї їнсемнате, пре каре ле гѣсїм адѣоцїте їн Sinodїкѣл де каре ам ворбїт ла їнченѣтѣя ачестеї біографїї.

* Beschreibung des Fürstenthumes Moldau von Andreas Wolf. Herrmannstadt, 1805, партеа I. пац. 176—186.

* Din рїнїле касеї лѣї Konstantin Paladї, apse дн 1827, с'аѣ pedїкат marazїіле де астѣзї а лѣї Zamfirovїчї, Ma-їerhofep, Лейа Kazana.

** Astzї Бісерїка Банѣ лѣї.

binî dakъ ва isbîti аї да кърја архипъstoreas-къ а Молдовеї. Soma ера mare, поѣта Domnълѣ шї маї mare, шї neisnita са ѣнкъ шї маї mare. Aleksandrъ Kalimach нѣ шtiea чїне ера Іаков Stamatî; кѣ ѣдръсneала непъдїдїлор, ел trimise дар пре кѣтрашѣл чел mare, сѣ чеаръ de ла Mitropolitълѣ demisie, саѣ parėtisîs, кѣм се зїчае пе атънчае.

Ла ѣнтѣле кѣvinte а пропънереї, Іаков strinse din supınchene шї лѣсѣ пе къртеан се шї ѣрмеze ворѣа кѣ toate фїгърїле retoriceї пре каре trimisъла ле sokotїa капабиле de а конvїнѣе inima ѣдръртникъ а Mitropolitълѣ. Камарашѣл шї ѣнкѣѣ ѣнсърчинареа кѣ ѣнтреvзїнцареа а tot фелѣл de фѣгъдзїнѣе пре каре къртезанїї ле факъ нѣмаї спре а аѣнѣе ла скоп, ремънд ка апої сѣ нѣ ле цїе. Пѣнѣї de ванї, скѣтїрї, мїле, чїnstїрї, toate і се нѣсеръ ѣnainte. Іаков се мърѣїні de аї respъnde кѣ ел ера депрїнс а фї sъns Окърмѣреї; шї кѣ de ачееа шї astъ datъ нѣ ва ешї din кѣvїntъл стѣпїнїреї. Унсѣ, дѣнѣ леѣе а церїї, Mitropolitълѣ нѣ poate да demisia са de кѣт ѣнсшї церїеї. De ачееа, Мърїа-са сѣ кїеме Адънареа обшеаскъ*) шї ѣnainteа

* Istoria Moldovei ne-aș pârștat дн тоатъ крșzїmeа аде-върълѣ toate мїлочїрїле шї vїklenїle каре се днтре-взїнда de Domnїї гречї кънд vroїa а се desфаче de зп Mitropolit.

Domnъл Konstantin Mixai Paковїдъ дн adoѣ а са domnie, desфїngase кѣ влѣstem а патрș Patriarxi Ortodoksї а лѣмеї н'а патрș Arxїereї а Молдовеї, вѣкърїтѣл, dare пе вачї, кѣте 92 парале de кап, че се strїnceа de doѣ орї пе ан. Знѣл din зpmашїї сеї Ioan Teodor Kalimach, vroї а реашеza ачест вїр. Дѣл че кѣпѣтъ карте de ла Patriarxi, ел се апѣкъ шї de Mitropolitълѣ Іаков Пстнеанѣл ка доар л'ар дндемна шї пре ел ла ачееа. Ачеста фepїndse хотърїтор de а desлера зп вїр че ел singър дл легасе. „Domnъл, зїче Letonїdъл, аѣ sokotїt ка сѣл факъ се факъ parėtis Mitropolitълѣ, шї се факъ пе фрателе Domnълѣ, шї ел атънче ва desлера вѣкърїтѣл. Sokotїnd пе чїне се пѣе се

церїї ва ѣмплїні dorїнда Окърмѣреї. Плїн de вѣкърїе, кѣмтрашѣл алергъ ла кърте спре а да domnълѣ samъ desпре вѣна ѣсправъ а misїeї sale. Плїн шї de маї mare вѣкърїе, Aleksandrъ Kalimach, прїн дїдъле domneshї kїemъ тоатъ воїерїмеа чеа mare шї чеа мї-къ, ка сѣ алкѣѣеаскъ Адънареа обшеаскъ ѣnainteа кърїеа Mitropolitълѣ Іаков авеа се деїе parėtis шї прїн каре авеа а се алеѣе зп алл Архипъstop.

(ва зpmа.)

їспрѣваскъ ачееастъ слѣзѣ, аѣ гъsit кѣ кале ка се пѣе пе Basїlie Ganea шї аша днвѣдъндъл, s'аѣ апѣkat de ачееастъ треасъ, адеверїндъ-ї кѣ de ва їспрѣвї, мѣлѣт кѣтаре шї чїnste ва авѣ de ла Domnъл. Шї апѣкъндъл Ganea пе Mitropolitъл Іаков de zї, de поанте, нелъсъндъл дн паче, дндемнъндъл ка се факъ parėtis каре нѣ-ї да resъфларе, арѣтндъ-ї каре нїчї прїн гънд нѣї треѣа, дндемнъндъл се еа кѣте-ва псодї pentrș parėtis пе шїн; шї дѣпъ ачееа шї Domnъл шї воїерїї дл вор кѣста кѣ редїкѣтїрї, кѣ скѣтїрї ш'алте мїлї, петрекъндъшї вїада кѣ лїнїште, пъzїндъ-мї бїсерїка, неавънд кѣ нїме а дншърїї нїшїкъ, мїл вор авеа тодї дн чїnste шї евланїе ка пре зп Mitropolit векїс шї вѣтрън че аѣ fost ачестїї пѣмънт а Молдовеї. Ачесте шї алтеле ка ачесте азїнд Mitropolitъл Іаков аѣ прїїmit, шї дндъ-ї ванїї parėtisїeї, дѣпъ кѣм зїкъ: 30 пѣнѣї de ванї... шї аша, фѣкънд parėtis, шї-аѣ лѣат зїоа вѣпъ de ла Domn шї de ла тодї воїерїї пѣмъntenї, черъндъ-шї, ертѣчїне de ла тодї, рѣгъндъ-се ка сѣ нѣл зїте, зїкъндъ-ле:—Еалъ кѣ н'ам лепъdat шї de Mitropolїe, шї de чїnste лѣмеї; нѣмаї фокъл jъръмънтълѣ се н'л їеѣ дн кап шї дн sșфлет... Шї sokotїdї кѣ sântem тодї mșșafїrї ачестеї лънї; шї дн чеа лѣме авем а трѣї шї а respъnde ла toate фантеле noastre, шї фїцї стъпъtomї!—Зїкъ кѣ мѣлѣї din воїерїї шї dїo дїsnїnese аѣ fost пѣлъгънд, шї ѣndatъ аѣ перѣс ла мѣнѣстїреа Пѣтна. — Епакї Корълнїеанѣ, дн Letonїdъл Молдовеї, tom. III, паѣ. 250.

Лъпта де ла Слатина

ла 1821.

EPIZOD DIN POEMEA LĂI • BELDIMAN :

Жалника Tragedie

А МОЛДОВЕИ.

Ачеа фалникъ zidire, тѣнситъ дѣнтре мѣнцѣ
 Ла опі каре дѣнтмиларе адѣностипре ла мѣнцѣ,
 Ънде віаца, авереа, чеі вејѣнѣрѣціі скѣпа,
 Ваі mie! toate ченѣшѣ! starea еі нѣ дѣнтреба...
 Toate arse, прѣпѣдите; дѣн stare а лѣкрѣма,
 Inima чеа маі пѣгѣпѣ, прѣвѣнд, се нѣтеа дѣрма!
 Прѣчѣнѣиторѣ стрѣкрѣціі шѣ ачестеі осѣндѣрѣ
 Sănt Nastasi шѣ Dimitri, кѣнѣтанѣ де Волѣнтѣрѣ.
 Din Тѣрговештеа тоѣ Греціі, вѣзѣндѣсе рѣш стрѣкаѣ
 Аѣ кѣстат мѣнѣтсѣре, супре а се вѣдѣ скѣпаѣ.
 Ачешѣ доі авѣнд кѣ дѣншѣі кѣѣі ва вѣдѣнѣці Арѣнѣѣ
 Ноѣ-зечѣ шѣ доі ла нѣмер, (zică кѣ нѣ ера маі мѣнцѣ,)
 Тоѣі прѣн мѣнцѣі лѣсе дрѣмѣл, правѣѣ Молдова авѣнд,
 Кѣнѣ, кѣноскѣндо пре вѣне, де демѣл авеа дѣ гѣнд
 Ла Молдова сѣ се трагѣ, дѣн прѣзі а се фолосѣ
 Шѣ, фѣрѣ нѣчѣ о нѣстрѣре, осѣнда а се вѣршѣ.
 Лок ла еі дѣндемѣнатѣк Слатина о хотѣрескѣ
 Шѣ, дѣпѣ зѣн дрѣм мѣл.т трѣднѣк, ла Мѣліні тоѣі тѣѣрескѣ.
 Проестосѣлѣі даѣ veste, сѣі прѣмеаскѣ дѣл поѣтескѣ,
 Прѣн дѣрѣмѣнѣт дѣ араѣ кѣ еі мѣл.т нѣ зѣбовескѣ,
 О zi, доѣѣ, де одѣхнѣ, атѣта черѣ де ла еі;
 Храпа вор лѣа дѣн safe, атѣт пѣне кѣт шѣ мѣі.

N.B. Beldiman фаче parte din pleiada de poezii че s'ăă ivit дѣн Молдова не ла дѣченѣстѣл веакѣлѣі ачестѣе шѣ каре се алѣтѣсія де Конакі. Тѣѣтѣл, Бѣлшѣкѣ, Порор.. etc. Bel-diman, зѣнл дѣн чеі маі дѣнсемѣнѣці дѣн ачеа плеіаѣѣ, аѣ tradăs дѣн версѣрѣі траѣедіа лѣі Волтер: Orest, шѣ дѣн прозѣ не Нѣша Помѣнѣліе шѣ Кѣлѣторѣіа дѣн Rosia а лѣі Коркс. Ел аѣ компѣс тѣкѣ шѣ мѣлѣе поѣзіі зѣшоаре, дѣнѣ опера са де кѣнѣтеніе есте: зѣн poem асѣпра ете-рѣіеі шѣ а револѣціеі Грецілор дѣн Молдова, ла 1821; poem тѣкѣ неѣнѣрѣт шѣ каре есте кѣноскѣт сѣѣ тіѣлѣ де: Јал-ника tragedie а Молдовеі.

Ноі дѣнтѣрѣтѣшѣм аиче пѣвѣлѣкѣлѣі четиторѣнѣл дѣн epizodele челе маі интересанте ал поѣмѣлѣі: Лъпта де ла Слатина шѣ стрѣкарѣа ачелеі сѣинте Мѣнѣстѣрѣіде-кѣтрѣ волѣнтѣрѣі.

Vor тѣече дѣн Бѣковѣна ѣнде sănt мѣл.тѣі адѣнѣці,
 Чеі маі алешѣ шѣ маі вѣдѣнѣці дѣнтр'ал Ете-рѣіеі фѣраѣі.
 Проестосѣл шѣ соборѣл се роагѣ, дѣ сѣѣтѣскѣ,
 Нічѣі кѣм ла еі сѣ нѣ вѣе, кѣнѣі не тоѣі дѣ прѣпѣдѣскѣ.
 De sănt крѣштѣні сѣ нѣ факѣ зѣн нас аша дѣшѣтѣнескѣ,
 Кѣ де а лор вѣнѣѣ вое еі нічѣі де кѣм нѣі прѣмескѣ.
 Вѣзѣнд дар кѣ не кѣлѣгѣрѣі нѣ потѣ аі дѣндѣплека
 Аѣ хотѣрѣт дѣнтре дѣншѣі алѣе кѣнѣсрѣі а черка:
 Кѣнѣн teptin вѣклеан сѣінтре, кѣнѣн зілѣ кѣн нѣ ера,
 Monastirea фѣнд таре, нѣавеа не ѣнде інтра...
 Шаша, дѣнтр'о дѣмѣнеаѣѣ, кѣ зѣн кѣн мѣл.т тѣлѣхѣрескѣ
 Амѣнѣндѣсе портарѣл, тоѣі дѣн нѣнѣтрѣ пѣвѣлескѣ,
 Інѣтрѣ, нѣ кѣ дѣшѣтѣнѣе, чѣі кѣ кѣнѣл чѣл маі вѣлѣнд,
 Дѣнкрѣдѣнѣгазѣ соборѣл к'ор нѣрчѣде преа кѣрѣнд.
 Дѣнзѣдар е рѣгѣмѣнѣтеа! дѣнзѣдар дѣі мѣгѣлескѣ,
 Зѣкѣнд кѣ кѣ-а лор інѣрапе Мѣнѣстѣреа прѣпѣдѣскѣ,
 Шѣі пре тоѣі кѣѣі сѣре скѣнѣаре аколо аѣ алѣргѣт...
 Ън пород сѣ осѣндеаскѣ дѣі крѣзѣме шѣ пѣкат!
 Нѣ се 'ндѣнѣлекѣ нічѣі зѣнл; се ашазѣ, сѣпѣлескѣ,
 Дѣнѣзѣ нѣ кѣ вѣрѣнѣшѣіе, нічѣі кѣ вѣр'ѣн кѣн дѣшѣтѣнескѣ.
 Veseli кѣ с'ăă пѣс ла кале, дорѣнѣа а сѣвѣршѣт
 Ънде крѣдеа сѣ 'мѣлѣнеаскѣ скопосѣл лор дѣн сѣрѣшѣт.
 Локѣл мѣл.т дѣндемѣнатѣк, Мѣнѣстѣреа ла хотѣр,
 Нѣ се 'нѣрѣіеа де нѣмѣкѣ, де дѣшѣтанѣі нѣавеа хаѣар.
 Пѣне, карне де ла safe сѣ ле дѣкѣ поронѣческѣ,
 Toate кѣ дѣндестѣларе... нѣнѣтрѣ платѣ нічѣі гѣндѣскѣ!
 Дѣн Мѣліні кѣм се івѣсе, с'ăă dat де шѣтѣре ла Ешѣі
 Де кѣтрѣ Іспрѣвѣнѣіе, прѣн дѣннадѣнѣс трѣіемѣшѣ.
 Пе-зѣн Deli-Баша кѣ оасте, дѣндатѣ-аѣ орѣндѣсѣт
 Кѣ ел доѣѣ дѣн агаіе, шѣ кѣ гравѣ і-аѣ порнѣт
 Сѣ меарѣ кѣ сѣ ловеаскѣ дѣшѣнанѣл нестѣмѣнѣрѣат;
 Ънѣл такар сѣ нѣ skape сѣ чѣре неаѣрѣат.
 Ostăni, трѣкѣнд прѣн Roman, с'ăă адаос шѣ маі мѣл.тѣі,
 Авѣнд де mare пѣчѣре ка сѣ се прѣмѣлѣ ла мѣнцѣі.
 Дѣн Фѣлѣтѣенѣі тоѣі с'ăăдѣнѣ, пѣнѣ ла кале, сѣѣтѣскѣ
 Шѣі фоарте де дѣмѣнеаѣѣ сѣре Statina се порнѣскѣ
 Ла Мѣліні фѣнд кѣ есте кале де зѣн чѣерт де чеас
 Апроане де Мѣнѣстѣре, аколо кѣ тоѣі аѣ тѣрас;
 Аколо се пѣнѣ ла кале, авангардіа порнѣскѣ;
 Фоарте дѣнѣет, дѣпѣ дѣншѣі, шѣ чѣілаѣціі пѣвѣлескѣ.
 Греціі лѣсе де veste, авѣнд јѣдовѣі трѣіемѣшѣ
 Ка сѣ се дѣншѣінѣдезѣ де мѣшѣкѣрѣіе дѣн Ешѣі.
 Дѣн марѣінеа дѣгѣнѣмѣі, кѣтѣа фоарѣ дѣн sat,
 Дѣнтр'о касѣ дѣгѣнѣеаскѣ трѣі арѣнѣѣі аѣ лѣsat,
 Сѣ stea аколо супре пазѣ, нѣрѣрѣеа а прѣвѣігѣ
 Ла дѣшѣтѣнеаска зѣрѣаре кѣнд се ва апронѣіе.
 Ачѣі де ла Мѣнѣстѣре дѣнѣенѣ тоѣі а се гѣі,

Кип не avea чеї де-афарь а nstea intra ne porci;
 Трагъ не морци, врьнд съ destăne, съ факъ челор виі лок
 Дар не ера prin pătină, къ не kontinia din фок.
 Епичереаска пьвалъ, не s'aș dat, не'і de krezat!
 Аша tsreatъ mănie oki de om n'aș mai възst!
 Не mort trъea de o parte, ші дп локъл лзікъdea;
 Къ кълка морци дп пічоаре, ле пьрса къ не'і videa!
 Герин, striga din agale, съ se трагъ дпаної,
 Ші еї пьвъдеа орвемте ка ла о tsrmъ de oi.
 Делі-Баша din павалъ дпаної пьдин s'aș tras
 Ші дп мілокъл огръзіі stănd не гъндърі аъ remas.
 Kapitana Anastasi не фереастъ л'аъ зьрпт
 Де не челенгі дп кьшоамте, simțemte deskonerit
 Къ'і чел днтъі din agale, а omiіі poronçitor
 Kape, stănd tras днтр'о parte, се аола приивитор.
 Шьманеоа е дп мънтъ, пьне ла окі, дп дъ фок
 Ші дндатъ дп pestoapъ къ зн tel кършъм не лок,
 Дп ловемте drent дп фрънте! din лок не s'aș mai мішкат!
 Се сьпъръ oastea tare, тоді ла ел аъ адеprat;
 Kontenemte tot рьзвоіъл; дп skotъ афарь не mort,
 Къ nesъсъ днтрїstare не мьнеде лор дп portъ,
 Esъ къ тоді din Мьнъstipe, дьпъ ел s'aș дпшпрат
 Къчї ші времеа дпченъсе а мерде спре днсерат;
 Мортълзі факъ дпгронаре, ші апої се днторкъ тоді
 Фъръ-а аве прівігерепентръ чеї че-аъ къзst морци.
 Din вісерікъ esъ Гречїі, вьдъ ісправа че-аъ фькът;
 Дьпъ че-аъ десъръкат морциі, тоді дп кордън аъ трекст,
 Ші, de'мпрепъ къ дьншіі, ші кълэгърі къці ера.
 Гроаза че аъ tras сърачїі! vestind се кьтремъра.
 Чеї din Фьлічені Ісправнїчі, лънд veste, рьндъескъ
 Тръхъріле съ дпгроане, зн воіерънаш порнескъ.
 Ам vorovit къ ачела; мі-аъ спъс къ і-аъ пьмерат;
 N'avea къвжнт съ mingeaskъ... kred а фї адевърат.
 Din Търчї neste патръ sste, пьдин оареш че маї мьлді,
 Ші mese-спрезече токмаї волінтірі ші арпъждї,
 Без кълэгъріі че времеа афарь і-аъ апъкат
 Карїі, фъръ нічі о віпъ, сьъ sabie аъ пікат!
 Де kape аъ съ dea seamъ Гречїі ако.lisitorі
 Ші de-зн лъкаш сьънт мьлт вреднїк, фъръ къвжнт
 сьрпъторї!

КЪЛЪТОРІІ. *

ПЕ МАРЕ.

Повестїреа непорочїрїлор къпитанълзі Камп-
 бел не фькъ мьлт съ ridem не Анжел ші не
 mine, ші конворвіреа noastrъ, ащїатъ prin
 плъкста інрїспїре а пьнчїлзі, се прелънці пь-
 нъ ла 2 чеасрї дьпъ мїезъл понцеї. Къ toate
 ачесте, adoa zi, noї ерам не подъл ваноръ-
 лзі ла ресърїтъл soarelзі, ресъфънд аеръл ін-
 vietop а dїmїнеці ші прївїнд ін dreapta noas-
 trъ малъріле Spanїeї. Marea limnїde ші ал-
 bastръ се іntїndea пьпъ ла поалеле мьндїлор
 че се іншїръ de-алънгъл orizonълзі, de ла мар-
 çinea Франціeї ші пьпъ ла хотареле Порту-
 галїeї. Ea orlndїa senїnъл черълзі, ші ілзїа
 ера atъt de mare інкът ні се пьреа къ плъ-
 tїam іntpe доъъ черърі.

Ін кълъторїіле не mare знде passрїле омъ-
 лзі sїnt мърçїnїte ін лънçїmeа подълзі коръ-
 бїeї, знде okїі лзі не іntълнескъ деçїsr-їмпре-
 çїр декът іntїnderea пьstїe а валърілор, знде
 тоатъ віеада е концентратъ не ніште скъндърі
 плъtїtoаре ші пьмаї prin еле este десърçїтї
 de прьnastїa іngrozїtoаре а мъреї—аколо чеа
 маї мікъ іntълмларе este іnteresantъ ші attra-
 çe лъареа amїnte: ресърїтъл voїos а soarelзі
 че імпръштїе змьреле понці; коръвііле че се
 зьрескъ трекънд ін депъртаре къ пьнзеле лор
 албїнд ін лъmїпъ; лъкръл marїnerїлор акъцаці
 не фьнїіле катаргърілор; çїокъл пештелор ін фа-
 ца апеї; sosїrea знеї пьсьрçїчі рьтъчїте че се
 опреште пьдин не вірфъл катаргълзі, кънтъ дръ-
 гьлаш ші апої се фаче невъзстъ ін вьсдъх,..
 toate ачесте іncїdentърі doбїndескъ о mare ім-
 portенці ін okїі кълъторълзі, къчї еле рьмнъ
 monotonїa чеасърїлор. Пе mareа, омъл се прї-

фаче într'yn копїл кърѣа лѣкрѣа чел маї не-
insemnat продѣче мїраре шї прїлежеште о не-
вїноватѣ петречере. Din ачеастѣ прїчинѣ маї
toate јѣрналѣре кѣлѣторїлор де не mare
кѣпрїндѣ ачелеашї інсемнѣрї, прекѣм де пїлдѣ
хрїштоареле :

24. Sent.—Soarele се рѣдїкѣ тѣреџ din si-
нѣа валѣрїлор, шї разеле лѣї, полеїнд орїзо-
нѣл кѣ о лїніе стрелѣчїтоаре, marea лїмпедє
шї алѣастрѣ наре ка зп smarand інкадрат ін-
тр'yn инел де аѣр. — Ън вїнт рекорїтор інчєне
а сѣфла; інтїндєреа тѣреї се аконєре де лѣнѣї
шїрѣрї де валѣрї че се інainteазѣ аѣнпра ко-
рѣвїєї ка о armie дѣшманѣ; дар корабїа, ін-
сѣфлєдїтѣ прїн џєнїл омѣлѣї, дѣ пѣвалѣ пїн-
тре мобїлеле де анѣ, се іналѣѣ не вїрѣѣрїле
лор, се клатїнѣ ін въздѣх шї апої, лѣнекѣнд
кѣ рѣнеїѣне, наре а се адѣнчї ін фѣндѣл прѣ-
пастїлор.—Мїшкарєа вапорѣлѣї їмї прїчинѣ-
ште де-о-камдатѣ зп ефект десплѣкѣт; тѣ
sїмт пѣдїн амедїт, шї де-абїа нот сѣмї кѣм-
пенєск пасѣрїле не под пентрѣ ка сѣ нѣ кад
jos.—Ън Аран де ла Фєз, карє кѣлѣторєште
кѣ ної, пѣтїмєште де боала тѣреї шї се
ваєтѣ інвокѣнд не Аллах! Мѣ апронїѣс де ел
шї їа інтрєѣ тѣрчєште: кїєф їок? Ел се тѣнїє
шї їмї інтоарчє спателе.—Анѣел рїде кѣ кѣ-
пїтанѣл Кампѣел, черкѣнд а џїѣка полка ін
кѣлїїнарєа корѣвїєї, ін врєме че марїнарїї
акѣџаџї не фѣнїїле катарѣѣрїлор шї лєѣѣнѣдї
ін въздѣх, десфакѣ пїнзєле.—Surre сеарѣ вїнтѣл
kontenєште, marea се лїнїштєште шї кѣнд стє-
лєлє ресарѣ, елє се прєвѣдѣ не фаџа анєї ка
інтр'о оглїндѣ.—Ън фєнomen фоарте кѣрїоз се
продѣчє ін інтєнєчїмєа полџїї; мїї де глобѣрї
лѣмїноасє стрелѣчєскѣ їмпрєїѣѣрѣл вапорѣлѣї
єшїнд дїн валѣрї шї деснѣрѣнд ін brazda лар-
гѣ шї снѣмератѣ че лѣѣм ін зрѣма noastrѣ.
Ачєл фєнomen петѣлмѣчїт пѣпѣ ѣѣм се нѣ-
мєште: фосфорєсчєнѣа тѣреї...

25. Sent: — Zi фрѣтоазѣ; mare алѣастрѣ;

orizon лѣмїноѣ. — Mѣлѣїме де корѣвїї се'зѣ-
рескѣ ін денѣртаре: зпєлє мерѣгѣнд спрє ресѣ-
рїт, алєлє спрє апѣс; зпєлє авѣнд форма де
naseрї зрїєшє кѣ арїнєлє інтїнсе; алєлє се-
мѣлѣнд кѣ нїмтє катєдралє. — Zтрїм інсѣла
ївїчє де-а стѣнѣа noastrѣ, шї не ла 8 чєасѣрї
трєчєм інтрє інсѣлєлє Балєарє шї коастєлє
Spanїєї, ін фаџа канѣлѣї San Mѣrtїn шї ін ка-
налѣ Балєарєлор.—Кѣ кѣт не апронїєм де ка-
пѣл San Mѣrtїn, малѣрїлє се арѣтѣ маї вєдє-
рат ін лїмпєзїмєа атмосфєрєї; зп ланѣ де мѣнѣдї
голї шї аршї де соарє їнїдѣ орїзонѣл де-а-
дрєантєа noastrѣ шї се кофѣндѣ ін денѣртаре кѣ
порїї черѣлѣї.—Кѣтєѣа пѣсєрєлє вїнѣ де не вїзї-
теазѣ; Аранѣл чєаркѣ сѣ прїндѣ зпа дїн елє,
сѣїндєсє ка о мїџѣ не скѣрїлє де фрѣнѣїє ка-
рє снїнзѣрѣ де-а лѣнѣл катарѣѣрїлор; дар а-
џїнѣгѣнд ла џїємѣтєтєа скѣрєї, нєрдє кѣмпѣ-
тѣл шї рєтѣнє анїнат ін въздѣх, де-аѣнпра
валѣрїлор, вр'о чїнчї мїнстє. Анѣел шї кѣпї-
танѣл пѣнѣ рєтѣшаг кѣ а кѣдєа шї кѣ в'а кѣ-
дєа... дар ін сѣѣршїт вїєтѣл Хаџї-Ал-єл-Рах-
ман-Лахлє їмї адѣнѣ тоатє пѣстєрїлє дєспє-
рѣрєї шї сканѣ дїн позїџїа прїмєїџїоасѣ ін
карє се гѣсїа. Анѣел аѣ прїнѣдїт рєтѣша-
гѣл, адїкѣ: доѣ вѣстєлчї де шампанїє, шї не
пѣтєштє ка сѣ лє дєшѣртѣм ін зѣнѣтєа
аранѣлѣї.

26. Sent. — Подѣл корѣвїєї, снѣлат кѣ со-
пон шї грїїт, лѣчєштє ка паркєтѣл черѣїт а ѣ-
пѣї салон; бронзѣрїлє, шї алѣмѣрїлє де ла
кѣтїа вѣсолєї стрелѣчєскѣ ін разєлє соарєлѣї ка
вѣкѣдї де аѣр. — Mѣлѣїме де голєнѣї (пѣ-
сѣрї де mare) зборѣ не дєасѣнпра валѣрїлор шї
дєодатѣ се аѣвїрѣлѣ ін елє кѣ рѣнеїѣне шї а-
пої єсѣ кѣ пєшїшорї ін пїлскѣрї. Арїнєлє лор
мїшкатє ін алѣастрѣл тѣреї наре ка о снѣмѣ
арѣнтїє.

—Вапорѣл ласѣ ін зрѣтї о brazdѣ вердє, їар
їмпрєїѣѣрѣї пѣтєскѣ пєтє алѣє де снѣмє карє
сеамѣнѣ кѣ вїнєлє марморїлор.—Ън кѣркан бѣ-

trîn, menit a fi prefekti în frintzr, ese din kshk shi pentr ka sz skane de fok se asvirle în apz! M videm plstind ne valzri shi, dznt o lznt eroik de kteva minzte, sermanz! kszndzndzse în noeanzl mtrei, ne aminteaz trista imazinz a lzî Leandrz. O mare jale kszprinde tot vaporz la o priveashite atz de dramatik! iar mai ksz seamz bzkztarz nostrz remzne desperat neste mzsarz!

27. Sent: — Ne la 8 ceaszri, dimineaza, o minznatz vaporatz se înfzdzimeaz oklor nostrî: la lzmina azritz a soarezl, zrzim în dreanta dzrtzrile Andalzciei, în fauz stînzka mtreaz a Dzbraltarzli shi în stînga mznzdzî Africhei dzntre kare cel mai nalt se nzmeste arznezte: Dzvel mzsza. Snekokol maiezstos! doz koetinentzri: Ezropa civilizatz shi Afrika selbatikz desztrzdzite prin kanalz de Dzbraltar, shi doz mtri: Oczeanz shi Mediteranea znite prin achemz kanal într'o tainikz însodzre. Mznzdzî Spaniei shi a Marokzli, înformznd în fznzdzl orizonzli zn mtrez amfiteatrz, seamzdz a fi martzrii zriemî al achemlei însodzri.

Stînzka Dzbraltarzli ni se aratz închinz ksz zn vriz de porî roziz, în vreme ce krementz ei alz se skaldz în seninzl albaztrz a czrzli shi pozale sale în albzstrimea valzrîlor; Ea seamzdz de departe ksz zn lez dzgantik kzkatz ne labele sale la nizozarele Spaniei.

Neste doz ceaszri de o plzdzre nesimzdz trechem lzngz kanz Ezropa (Europa Point) ne kare este rzdikatz zn far, shi întrzm în baia Dzbraltarzli ce se îndoaе ка zn ark format de mznzdzî arzî de soare shi de kanzrile Ezropa shi Kavzsta. — Vaporz se înainteaz de alzngz fortifikadzilor engleze rzdikate ne mazri shi, înkzrznd, sosehte shi arzîkz ankorâ dzainteа орашzli Dzbraltar, în fauz ksz

îrzgъ Алгесираз че алвеште dzn коло de baie, ne koasta Spaniei.

Ne kovozim într'o narz shi, trekznd prin o mzdzime de korzbi venite dzn toate pzzdzle lzmei, sosim la mal shi szrim ne kezri în mijloksz hamalîlor lznczdz la soare. — Trechem ne szb doz porzdz de czetate shi întrzm voios în ораш dzntz îndepzlnizeа формалitzdzей паспортzrilor. — Într'anim zn mare korpdzrdie de Скоцî în îmzrzkminteа lor neiszrvitz, adikz: pzztnd kczlzli martz de nzele de zrs, suezdere rozîi, fvszte skzpte de materie în dzncz, retre shi altz nimikz. Анzkmz zlzdz чеа mare a орашzli че are ksz totz fizionomia орашелор engleze shi, în sfzrfîrmit, sosim la lokanda nzmitz Club house (klob хазz) ne nîadz Commercial squwe (komertzîal skzer).

Ферестрile salonzli mez se deskidea aszpra mtrei shi aszura dzrtzrîlor Africhei; shi de zn ceas de knd sosisem la lokandz nzmîtz psteam szzra de priveashiteа minznatz че se desfzszra în preajma mea.

— Ла че гîndemî? mz întrezz Анцел.

— Гîndesk, ksz Afrika î fozarte aproape; ksz Marokz ne întinde brazеле shi ksz mare greшалz am faze sz trechem alzzre fzrzal bzga în seamz.

— Аз!.. вреî sz мерцем ла Марок?

— Astfel de mzt o dzpresk ksz de-ar fi vzo barkz gata de plekatz amî nczrede kîar astzî.

— Este zn vapor franzez kare мерце ла Танцер.

— Кънд?

— Neste 3 ceaszri.

— Хаî dar ksz ел. shi om vizita Dzbraltarz la întoarczerea noastrz.

— Бзкzros; ез мерг shi'n Xîna dakz вреî.

— Poate sz dzm o paztz shi ne akolo, maî

тързиш, dar acum de odată, hai să vedem Marokanii de-апроапе.

— Одрайт! strigă Anca къ въкріе, съринд ка зп копил пин касъ. Ши în адевър, peste пэцине чеасъри, не імбъркам амъндої не вапоръл француз, Nonfleur, каре фаче кълторіі регълате între Цікратар ши Танцер.

(ва зрѣта.)

B. A.

Журналізмъл Ромънеск

in 1855.

(зрѣтаре) *

Prin конвенція де Балта-Ліман каре аѣ fost конвенціяе окълпъреї posienemti din 1848, аѣтоміа Молдовеї ши Валахіеї — днкіземлсіте ппін трактатеде днкіеете къ дпалта Поартъ де къръ веки Domnii Мірче, Влад, Bordan ши Петръ Рареш, ми пре каре ш Posia аѣ рексносъсто prin toate трактатеде сале къ Тързіа — фъ дпгъспатъ! Toate дрпспіле ісворітоаре дин еа фъръ зиеде desfiingate, атеде сsspendate. Domnii, рѣндзіі де-а дрентъл ши нмаї не шенте ані, фъръ тѣрпініі де-а прочеда ла чеа маї мікъ ши неапѣратъ реформтъ дп цеаръ фъръ дпвоїреа а Komisarilor, ши апої а Konszilor Рѣсеші. О асеміне stare де лѣкрърі каре ера negația а опі че десволтѣрі нѣ пстеа се екзерчезе декът о trіstъ дпрїкѣре аспра пресеї дп ценерал ши а пресеї періодіче дндеосеї. Тоатъ мішкареа інтелектуалъ фъ сsspendатъ. Дп Валахіеа, де ла 1849 пѣлз ла 10 Septembrie 1854, къ греш ам пстеа чіта о сінгъръ продъкціе літераръ де о оареш-каре валоръ, театъ актіватеа тѣрпініндсе дп сімпле tradъчері, чеа маї mare parte романсрі; къчі чеа маї mare parte дин жнїме, фінд сіітѣ а се десцера, къ дъуса еміграсе ши тоатъ віеага інтелектуалъ а Цереї Ромънешті. Дп стрпінзтате, проскрішіі аѣ prodъс о літератъръ спеціалъ ши пѣлз ши дпчеркѣрі де о презъ періодікъ, прекъм: Албѣтѣл Перегрїнілор де

Bolintineans, Jsnimea Ромънъ ши Ромъніа віітоаре де N. Бълческъ; днсъ sekwestrsirea ачестор скіері револуціонаре ла граніца Prinçipatелор ши strimtoritele мїжоаче а редакторілор дин дпченст ле амерінца пеїре; де ачеа ми ексістенца лор н'аѣ fost декът ефемері. Афаръ де Vestиторъл Ромънеск, нѣ шіѣ ка съ се фі пѣлїкат вре зп алт журнал; чел пдгін мерітл сеѣ нѣ л'аѣ фъ-, кът съ strebatъ дпкоаче де Міжков.—Дп Молдова, каре нѣ інспіра ачелеаші дпгрїжірі револуціонаре, апъсареа шпїтілор фъ маї влѣндъ. Де ачеа ми інтелігенца аѣ dat маї мѣлт semn де віацъ. Ка кърді історіче, аѣ еміт колекція делінъ а Letopisicilор Молдовеї, editatъ де M. Корълічєанс; trei томсрі а Дрїкарълѣї, де T. Kodresкъ; Istoricia Ромънілор де T. Lasreанс; Кроніка лѣ Шпнкаї, іпѣрїтъ де Departamentъл інспрѣкціеї пѣлїче дспнъ зп манскріс хъръзіт де Domnъл Стълнїтор. Poezia, каре деспрѣдъеште ш'амерінцъ лапѣрїле челе маї греле, къ toate пестрїкціїле шнеї аспре ченсърї, аѣ дпгълат гласъл лібертѣдїї ши не-аѣ vestit віітоареа дементаре. Баладеле ши Доїнеде лѣ B, Aleksandri; поезїїле лѣ Bolintineанс; ате поезїї а лѣ F. Sion s'аѣ пѣлїкат дп ачест період. Театръл лѣ Aleksandri ш'а лѣ Міло не-аѣ доведіт асеміне къ дп Молдова віаца інтелектуалъ нѣ перїсе, ми нѣ ашлента де кът ресърїреа с л а релѣї попоарелор спре а се дементента сдравенъ, фрѣмоашъ ши націоналъ. Преса періодікъ аѣ фѣкзт ши еа оареш-каре timidе пропъшірі. Дп Іаші, Zimъръл pedirat де D. D.Găsti, Kodresкъ, ши Fotino; Sentъмъна, фоае сътеаскъ де D. K. Negrădi; дп Галаці, Patria де D. Bravie, аѣ дпмълдіт нѣмеръл журналелор ромънешті, днсъ че фолос!.. чеа маї мікъ дпчеркаре де а емі дин стрпнсе.ле тѣрпінірі дпнсе де ченсъръ, ми каре фъчеа дин ачесте Фої сімпле ефїмерїде, ера асаръ педенсітѣ. Zimъръл, де ши organ а Гъвернѣлѣї, нентрѣ зп артікол релїціос дпмрѣмстат Gazetей дин Трансїлваніа, фъ днкїс; Patria че нѣ пстеа пѣлїка нїмікъ патриотік, къзъ нентрѣ кънѣ аеа нентрѣ че а фі шпїїнітѣ. Sentъмъна каре нѣ се окъна де кът къ артіколе пасторале, де ши аеа зп редактор каре одатъ скрісесе пре Aleksandръ Лъвшнеанс, контені одатъ ка съзъвенція че і се да дин венітл скоалелор.

Ромъніеа Літераръ, че де не атънче дпчерка де а се іві, фъ опітѣ дпаште де аші респѣнді чел

*) Bezî N⁶. 4.

днтѣ нмер- Prima sa dnaintea diplomațiilor străinii era pentrѣ къ прѣта titlul de Romъnie; remase dar earъши singurъ шѣ аѣторатъ Албина Ромънеаскъ каре, лепѣдндѣши adjektivul romъnesк, se transformă dn Gazeta de Moldavia. Nenорочитѣл рол ла каре ачеастъ foaie, odinioarъ, agent патерник de naționalitate, фх осиндѣт dn timbл ознаніеі Росіенешті din 1853-1854, нѣл vom spune. Am възѣт пре редакторъл пльгнд scara desure injeriile ce dimineața trevъia se пвліче assura патеріlor шѣ вѣрваціlor челор маї маї а Европеї, карі ласеръ dn тълъ анърареа дрѣтріlor Principatelor; am възѣт профанндѣсе kredingеле, simnatіele, interesele, шѣ кіар naționalitatea romъnilor! шѣ ачеста де вѣрваці карі odinioarъ се фѣліа де а фѣ romъні шѣ де а прѣдѣка Romъnismъл.

Ачестъ неаръ epochъ днсъ аѣ kontenit. Вжнтѣл ансълѣ аѣ диченѣт а strevate шѣ ла ної. Анъсараа стрѣнѣ аѣ дичетат чел пѣгін а не дннѣдѣши min-karea intelctualъ. Дн кѣму ларг este deskis jъrnalismълѣ romъnesк; прѣѣтіндене pesarъ organe а пвлічѣтѣдѣ; шѣ лібера dіskъcie assura дрѣтріlor, assura intereselor, assura viitorълѣ romъnilor, де шѣ ѣнкъ плінь де фрікъ шѣ дндоиндѣсе дакъ поате, шѣ кѣт поате... аѣ диченѣт а се іві шѣ дн foile noastre, кѣнд нѣ къ тълт маї dnainte pentrѣ орѣ че aspiracie а інімеї pentrѣ о маї възъ soartъ, pentrѣ анърареа а орѣ че імилърѣ, pentrѣ espъnerеа а орѣ че дрѣт, romънѣл, сѣвѣлѣл челѣ маї стрѣкт anonim, era nevoit de а авеа рекаръс ла jъrnalele Franției шѣ а Germaniei.

Dar се vedem кѣм пвлічѣстїі romъні аѣ konstitin-ца інісеї лор? кѣм еї се фолосекъ де лібертатеа че лі се дѣ шѣ, prin зрмаре, кѣм еї дншѣ дндепінескъ datorіа лор, днтр'ачест timп знде нїмене нѣ тре-вѣе се шеазъ къ враделе днкрѣшіате, знде, ка дн timbл лѣ Solomon, нїмърѣ нѣ este ертат де а ре пѣ-неа неѣтрѣ?

Romъні аѣ astъзі mese jъrnalърѣ політїче: доѣъ дн Moldova, Gazeta de Moldova шѣ Zimърѣл; доѣъ дн Valaxia, Bestitorъл Romъnesк шѣ Tim-пѣл; доѣъ дн Ardeal, Gazeta de Transilvania шѣ Телеграфъл.

Gazeta de Moldavia шѣ Bestitorъл sânt jъrnalърѣ де зн карактер semi-офіціал; еле комѣникъ пове-

еле кърѣеї, пѣсѣрїе adonate de окърѣсїре; артї-коле де фнд шѣ dіskъціі по.іте інтръ foarte пар дн колоанеле лор; іар ретъшїга паціне.лор дншї-рѣ постъдѣ де афаръ tradăse din jъrnalърѣ străine. Дн еле се репродăкъ, ка днтр'зн dareeotin, toate дн-тѣмплърїе, toate опініїле зїлеї фѣрѣ нїчї зн sistem, фѣрѣ kredingъ політїкъ. Nѣ este dar treaba noastră de а ле spune defectеле, саѣ калїтѣїле, де време че еле нѣ чеаркъ а інтра не о кале пропъ-шїтоаре нїчї тѣкар дн прївїреа регъле.лор граматїка.ле.

M. K.

(ва зрма)

Miscеле.

Жалніка трагодіе а лѣї Іорѣ Sion, тѣкат де шоарїчї!— Кѣ дѣрере нешлѣгїетъ днтпѣрѣшїм четїорїlor nostri vestea знеї днтѣмплърї грозаве а кѣрїе јертѣъ аѣ foat I Sion, шѣ не каре прїетїнл nostrѣ Gr. Alexandresк аѣ кѣн-тато дн веръѣрї ероїче. Каре днсъ аѣ foat прїчина ачелеї не-превѣзсте днтѣмплърї?

Днсъ нѣлте черчетѣрї с'аѣ deskoperїт къ рѣпосатѣл днтрѣ шорїчїме I Sion ар фї амерїгндѣд не асторъл Impresїї-лор шѣ а Săveniелор, (не кѣнд ачеста ера дїректор Архївеї din Бѣкѣрешті), кѣ зрѣторъл емітаѣ :

Еатъ зн poet че заче
Шѣ нїчї прозь нѣ маї ачече?
Шоарїчїї де ла Архївѣ
І-аѣ pos pana чеа активъ,
Ш'алът панъ нѣ гѣшеме
Ка сѣ скрїе де трѣшеме!... etc.

Шѣ неамѣл шорїческ дн Архїва Бѣкѣрештіlor, хотѣрї не лок а резнана не івѣтл сеѣ протектор. Еатъ історїа ачеле кѣмплїте резнѣрї... де каре сѣ фeresакъ Dămnezeѣ не тодїї авонації Ромъніеї-Лїтераре.

Резѣднареа шоарїчїлор

sa ѣ

Mortea лѣї Sion.

I.

Пе деалѣл Mитрополїеї,
Дн Архїва Ромъніеї
Днде statъл грѣмѣдеїде
Tot че нѣї маї треззеїде:
Хѣрїтї, делле осандїте,
Жѣдекѣдї непорочїте.

* Маї авем інаїнтеа noastră проспектѣл знеї поѣе foї че аре а ешї дн Бѣкѣрешті, Па trіа; проспектѣл а вїне скрїс.

Are kăibărî din vekime
Nămeroaș șorîcîime,
Seminție poditoare
Și de kondiçi pozîtoare.
Șeșel ei, ȝn răsran mare,
Între de le lăkșede;
Năme de Pozon eș are,
Și ne no lăgđ domneșe.
Eș e străneș de frate
Lăi Paton kare odată
Trăia, de șromot deaparte,
Întro kameră privată.
Întro zi... nă, eș seapă,
Dăp lăi Pozon porșnik,
Șoarîcîi tođi s'adșnar
Și, întro țere-adșnik,
Aste vorșe așkătarș:

„De kănd sșe ačeste volte ne așlăm adșnostîi,
„Frađilor! voî mîiđi prea bine kăt am fost de ferîcîiđi.
„Șeșel de ađi al Arhivei, om de nače ișșitor,
„Ne-a fost kîar ka ȝn pîrinte, ȝn zełos okrotitor.
„Nimenî din voî nă se pînde kăt din kăiv a fost ronit,
„Saș kăt întro ačeste zidșrî vr'o mișk a'ntălnit.
„Saș kăt n'a nstet sș roaș, de frika vr'nsî dșșman,
„Peramentele antîce, kondiçi de Dîșan.
„Șoapta ne eșa proșverș, șeșel trečea zîmșitor,
„Cenepađiile noastre avea șalnik vîitor!
„Dar ađi, vâi! totă se șkîmă! ađi șkntem amerîpađi
„Sș ne pîrdem lăkșînda mî sș eim dîșpađiđi,
„Kăi ȝn Moldovan oșrasnik, Șion kare a kăntat *
„Paradîșla, de mî lădșl eș kăt drent ōa meritat,
„A șkîș, nă de mășt vreme, întro ȝn stîl neomenos,
„Kă a șeșelăi Arhivei naș noî o am eî pos.
„Anoî sș ferî-vom oare ka ačel kăteztor
„Vrednik a pîrta mîi bine năme de deșimștor,
„Sș kîe, prekșm venise. kîar întro al noștrș pîmșnt
„Sș ne strîče ferîcîreă?... nă, kăt eș đn vîađ șknt
„Nă va eî!.. Așm e tîmșl sș ne rșșezșm mî noî,
„S'arștșm kăt șoarîcîi kăre no vîl șknt de eroî,
„Și kăt pîgășl ačela če ȝra a meritat,
„Năme de Moldovean vrednik kăt vedreșt ōa kăđîrat.
„Merșeđi dar mî n' așt noante ničoarele vș ȝtîiđi,
„Și kănd s'a iđi de zîoș, kăt tođi ne dșm sș eîđi;
„Ka prin șarș penede, ȝrasnik. la Moldova sș-l kăkșm!
„Ține șknt șoarîcîi noștri mî Pozon sș l' arștșm.
„De vedî čerka ōprotivă, sș nă vș deșkărađi,
„Și la ori če dntșmlare, tot d'ășna s'alepađi
„Đnd'eđi zșrî kăt se mișk vșrșl de la koda mea
„Če ne a ȝlorieî kăle vșrșreă o vedî vedeă!
Țîče: mî ađitorîi așa măł ađ anlodat
Kăt dșlanspîle toate đn Arhive s'ađ mișkat!
Ađoazi, șorîcîimeă kăt mare ȝravș porni,
Făkș la Fokșanî ȝrștare mî seara đn lămî sosi.

II.

Noantea domnia đn natșrș,
Și zefîrii rekorođi
Sș o la kă-aveașmî mășrș
La drenti sađ nekredîničmî.

*Făcșm kănoskș ačelor če nă mîiș kăt D. Șion a trășș đn pîrșrî e-kerante o mare pîrle din Paradîșla lăi Milton.

De a zîlei ostenealș
Șion domnia oșoșit;
Dormia, fêrș đndoealș,
Đn somșl lăi ferîcîit.
Bisele, tainîcî oînde
Din lok đn lok đl pîrta,
Și toate a lăi dorînde
Đmmînite l' arșta.

Kă-o ȝrađioaș mănteankî i se pîreă kăt vorșia,
Și inima eî mî măna k'o vșnș zestre čereă.
Kănd de odată eș dete ȝn đnet đntrozitor...
Țărkovničîi nă lănđi plete așeprș đntș aștor;
Departamentșl kredîngei la kare fș măđlar
Kăt tođi daravanî vine... đnș ȝrșiș mî n' zadar!
Pe natșl lăi de odixnș Șion zîčeă șknterap
Ka ȝn kășkaval de Parma ne șmatate măkăł!
Đrekie lăi mî nașl, de mî kîer le-a eî avșt,
Așnčea sș se ȝrșeasș de lok nă s'aș mîi nstet;
Nșmaî ōa do'avnîere eș krez kăt se vor ȝși,
Kănd șoarîcîi le-or ađče daka op mîi tręși!

III.

Kăt toate ačesteă lănta, de-a eî kăt am așit,
Mortșlăi măł onop fače kăi măł s'a đmprotîșit!
Și s'aș ȝșit đmpreșrș-l, de măna lăi sșrșmăđi,
Đn mare nămer de șoarîcîi tot din čei mîi đnșemnăđi.
Ba vîkș șnșș, (dar ačesta eș nă v'o așrșrez
Kăi fānta e de mîrăre mî nă prea-mî vine s'o krez.)
Șnșș kăt mî kîar komandîrșl, bestîșl ačel Pozon,
Lăș o lăv đn măna eroîkșl Șion!
Če s'a đntșmlat đn zrîm eș ničî am mîi čerčetat
Kăi de pîrdereă ačesta șoapte măł m' am đntîștat.
Șion șmî eșa pîrietî, talent mî inîmă-aveă,
Și kred k'ar eî trșit vîkș dăkș-atsnče nă măria.
Lîteratșreî Romșne eș ar eî fost de șolos
Daka, din nenorocîre, șoarîcîi nă l'ar eî pos!

Гр. Александреск.

Đn ogîal-xînezek. — Eatș če ȝșim đn đșpnał đran-
deț: De vats din 17 Feap. 1855. —

„Đn oramșl Pekîrî din Xîna s'ađ inșîngat ȝn adșnost de
noante nentș sșračî kăt pîeđ de đșmătate de čentîmș de om,
adîkș, de đșmătate șara. Ačest kșpîos amezemănt se ałkștîe-
ște de o șarș mare mî akonepîrș kăt nene de pîșerî. Toa-
tș lăme este pîiimîș đntro đna: vърșarî, femei, koiđ, vș-
trăđi, tînerî, mî eșe-kare đmî fače kăișl đn nene mî pe-
treče noante kăm poate. Administrăia ačestî amezemănt nă
s'ađ măđmîm đnș a da oasneđilor trękștorî nșmaî șante
de nene; eă ađ kompletat kăkșmșl lor đndăle mî oreă!.. mî
čé oreă! ȝn oreă kăm nă s'ađ mîi vșzt ničî nă s'ađ a-
șzit pîn'akșm. Ačea filantropîkș administrăie ađ nșs de s'ađ
făpîrat o vșatș de mășl mare kăt șala mî čerșit de o
măđime de vorte pîșnde prin kare sș se poatș vșra kăș l.
Zîoa, ačea mășl sș șnșzșrat đn vșzđx ka ȝn kort șpîe, ș
eș anoî noante, la ȝn șemnał kare se đș, eă se șkoboarș
đnet așpă oasneđilor kăkăđi, đî akonere ne tođî ka o
kloșkș če ō'ar așkēde nși sșș arîni, mî eșe-kare din eî
đmî ałeđe kăle o vortș din mășl nentș kă se mîi tręakș kă-
kăł mî se poatș pîșșoă. Dimîneăđa, șnșetșl pîșștorî a
t am t m e l ș i, (instřment de aramș) deanteanș dormitorîi
mî oreăł okrotîtor se pđkîkș eapșmî đn vșzđx. — „

N'am fače bine oare sș adontm mî la noî moda oreăłlăi
xînezek?